

Elektrotehnički fakultet u Beogradu
Katedra za elektroniku
Predmet: UVOD U ELEKTRONIKU
Ispit: 14.09.2004. u 8^h
Odgovorni nastavnik: D.Vasiljević

KONAČNA OCENA _____

DEŽURNI:

Sala _____
Vreme početka _____
Vreme završetka _____
Potpis _____

KANDIDAT:

Ime _____
Prezime _____
Broj indeksa _____
Potpis _____

USLOVI ISPITA

1. Trajanje ispita 120 minuta.
2. Ispit se polaze na formularu.
3. Dozvoljeni su kalkulator i hemijska olovka.
4. Ocenuju se rad kandidata i sposobnost rezonovanja.
5. Traži se koncivan, jasan, čitak odgovor napisan u predvidjenom prostoru (linija, boks, crtež).

OCENJIVANJE

R.Br.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Total
Max	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100
Dobijen											

Zadatak 1 Predmet oblasti Elektronika Zaokružiti jedan ponudjen odgovor. (10 poena)

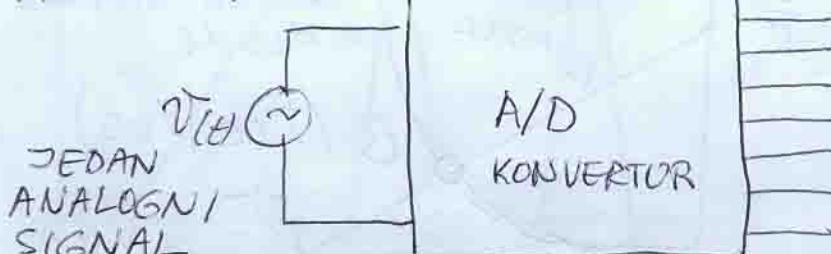
Elektronika je:

- (a) Struka koja spaja sistemska znanja i tehnologiju u analizi, projektovanju i realizaciji elektronskih komponenti, sklopova, uređaja i sistema.
- (b) Struka koja donosi stalne promene u tehnologiji za generisanje i obradu električnih signala da bi se na taj način dobili obrada i prenos informacija (podataka).
- (c) Struka koja omogućuje zaradu stručnjacima koji su kvalitetno školovani, kreativni i marljivi.
- (d) Struka koja odvraća kandidate od studija elektronike i usmerava ih ka jednostavnijem obrazovanju.

Zadatak 2 Signali Nacrtati i napisati odgovor u datom prostoru. (10 poena)

- (a) Nacrtati blok-šemu A/D konvertora i definisati signale na ulazu i na izlazu. (5 poena)

ANALOGNI ULAZ

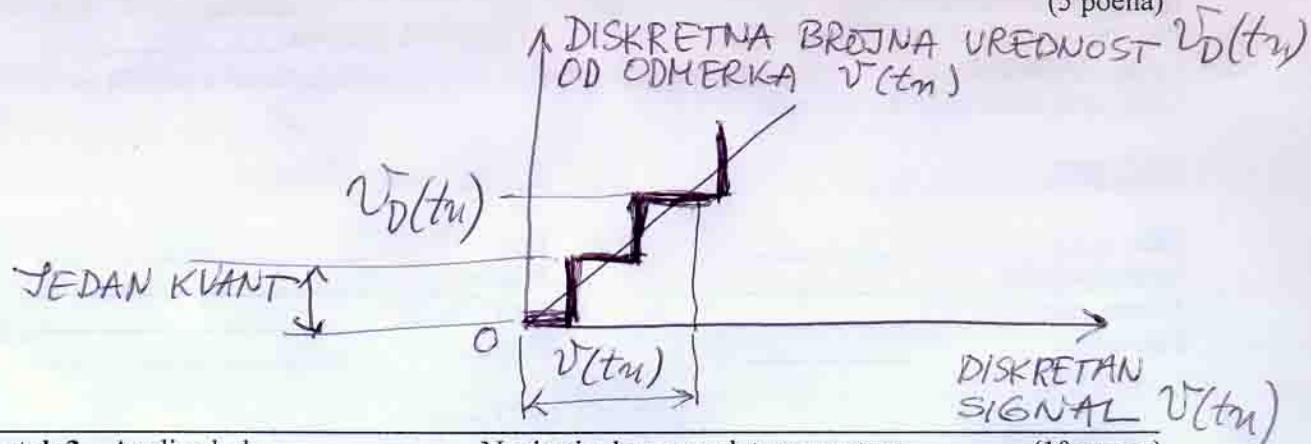

DIGITALNI IZLAZ

D
BROJNA VREDNOST
U BINARNOM BROJNOM
SISTEMU OD AMPLITUDE
JEDNOG ODMERKA
UŽETOG U TRENUTKU
 t_n .

(b) Nacrtati primer kvantizacione funkcije A/D konvertora i označiti veličinu jednog kvanta.

(5 poena)

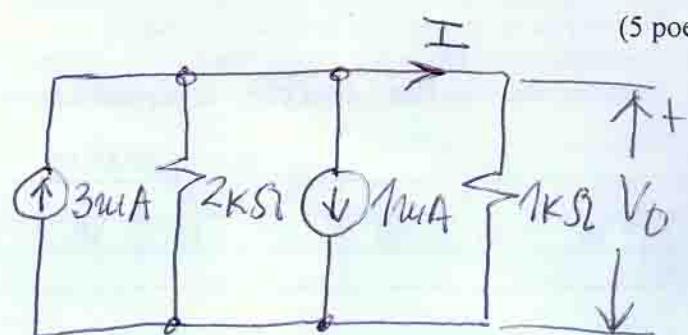
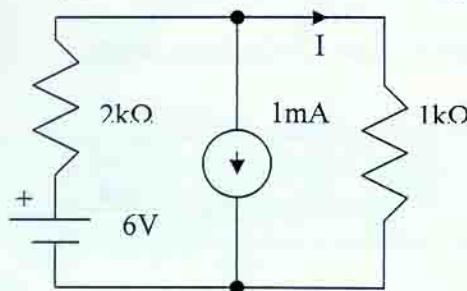

Zadatak 3 Analiza kola

Napisati odgovor u datom prostoru.

(10 poena)

(a) U kolu na slici izračunati struju I.

KADA SE SABERU STRUJNI IZVORI, REZULTANTNA STRUJA OD 2 mA stvara pozitivan NAPON $V_0 = (2 \text{ kS}1 || 1 \text{ kS}2) 2 \text{ mA} = 4/3 \text{ V}$. Stroja $I = 4/3 \text{ mA}$.

(b) Da li jednosmerni strujni izvor od 1 mA odaje ili prima snagu i kolika je ta snaga? (5 poena)

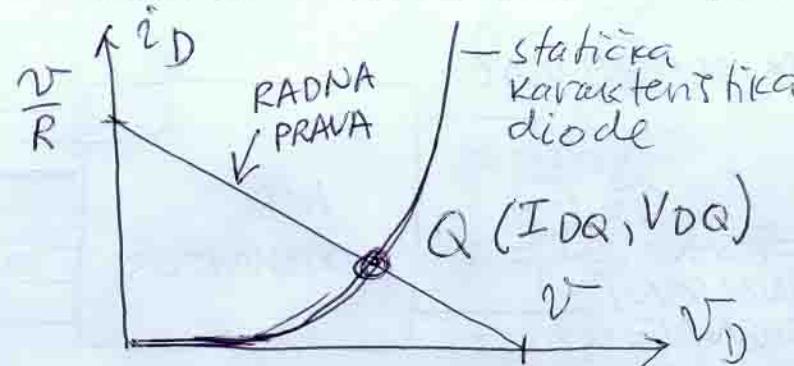
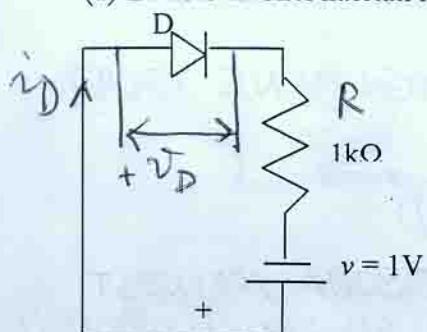
PRIMA SNAGU

$$P = 1mA \times \frac{4}{3}V = \frac{4}{3}W$$

Zadatak 4 Analiza diodnih kola

Nacrtati i napisati odgovor u datom prostoru. (10 poena)

(a) Za kolo na slici nacrtati radnu pravu za diodu D. Objasniti smisao radne prave. (5 poena)

$$\text{JEDNAČINA RADNE PRAVE: } V = V_D + R i_D$$

RADNA PRAVA PREDSTAVLJA SKUP PAROVA MOGUĆIH
VREDNOSTI STRUJA I NAPONA NA DIDDU U POGLEDU
ELEKTRIČNOG KOLA U KOJE JE DODA VEZANA.

(b) U kolu na slici uz zadatku 4(a), izračunati vrednost napona i struje diode D:

- grafički,
- analitički ako je temperturni napon $V_T = 26 \text{ mV}$, a struja zasićenja $I_S = 10 \text{ pA}$.

GRAFIČKI : NA SLICI (a) JE UCRTANA RADNA TAČKA Q. AKO SE UNESE STATICKA KARAKTERISTIKA DIODE U RAZMERI I UCRTA RADNA PRAVA, MOGU SE PROČITATI KOORDINATE RADNE TAČKE Q

(5 poena)

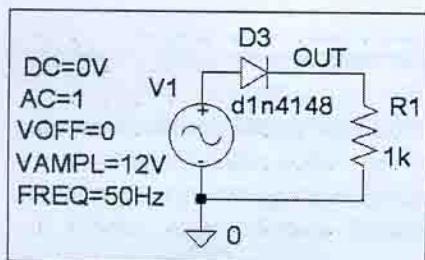
$i_D = I_S \left(e^{\frac{V_D}{V_T}} - 1 \right)$; posto je $V=1V$ sličnog reda veličine sa naponomu provodne diode, radi se iterativno
(a) $V_D = 0,6V \Rightarrow i_D = (V - V_D)/R = 0,4mA \Rightarrow V_D = V_T \ln \frac{i_D}{I_S} = 455\text{mV}$ (b) $i_D = \frac{V - V_D}{R}$

Zadatak 5 Računarska analiza kola Upisati ili zaokružiti. (10 poena)

(a). Navesti i ukratko objasniti faze u postupku simulacije programskim paketom PSPICE.

- CRTANJE ŠEME KOLA
- ZADAVANJE ANALIZE
- SIMULACIJA
- ANALIZA REZULTATA (PROBE)

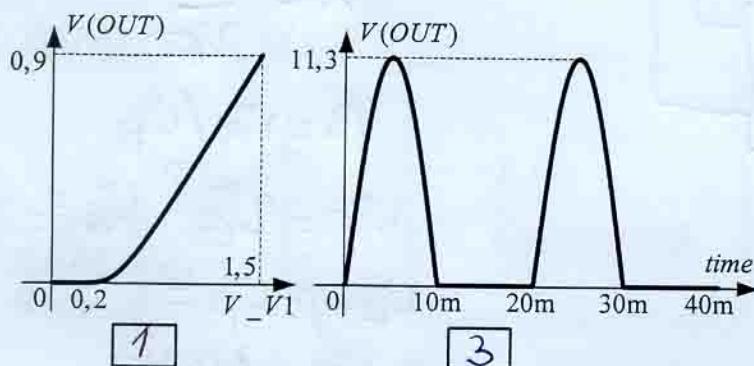
(b)

Na dijagramima su pokazani rezultati dobijeni simulacijom električnog kola sa slike primenom neke od analiza u PSPICEu. U prazno polje ispod svake slike upisati redni broj jedne od ponuđenih analiza kojom je dobijen dati dijagram:

1. DC Sweep
2. AC Sweep and Noise Analysis
3. Transient Analysis
4. Bias Point Detail

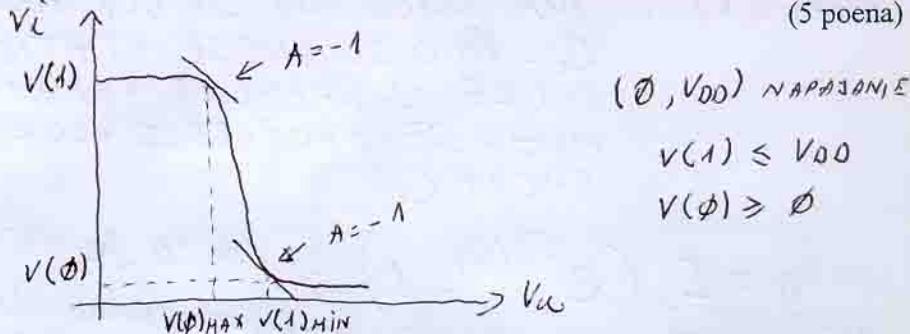
Se me dobre prikrativo učili preostalo

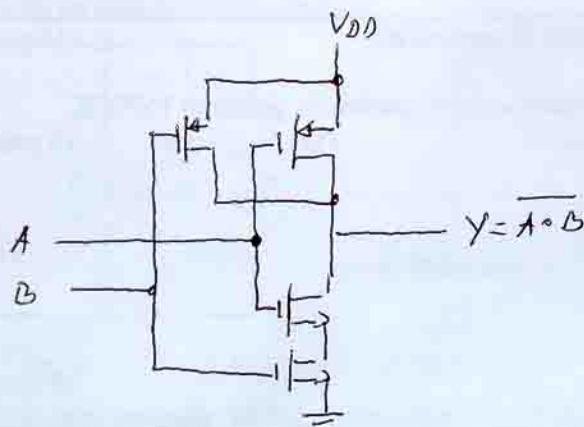
Zadatak 6 Digitalna kola

Nacrtati i napisati odgovor u datom prostoru. (10 poena)

- (a) Nacrtati približnu karakteristiku prenosa realnog logičkog kola i označiti karakteristične tačke na njoj. (5 poena)

- (b) Nacrtati šemu dvoulaznog CMOS NI logičkog kola. Da li se sa ovim kolom može realizovati proizvoljna logička funkcija? (5 poena)

SA OVIH KOLIMA SE MOŽE
 REALIZOVATI PROIZVOLJNA
 LOGIČKA FUNKCIJA

Zadatak 7 Povratna sprega

Nacrtati i napisati odgovor u datom prostoru. (10 poena)

Nacrtati blok-šemu pojačavača sa povratnom spregom i izvesti formulu za signal greške. Kako se definiše jaka negativna povratna sprega prema signalu greške?

$$A_f = \frac{V_p}{V_E}$$

$$A = \frac{V_p}{V_E}$$

$$\beta = V_R / V_p$$

$$V_E = V_G - V_R =$$

$$V_G - \beta V_p =$$

$$= V_G - A\beta V_E$$

SIGNAL GREŠKE

$$V_E = \frac{V_G}{1 + A\beta}$$

ZA $|A\beta| \gg 1$ $V_E \rightarrow 0$ + konacno V_G !
 TO SE DEFINISCE IMAĆA SPREGA,

Zadatak 8 Projektovanje integrisanih kola Napisati odgovor u datom prostoru. (10 poena)

(a) Koje komponente sadrži savremeno CMOS IK? Šta zauzima najviše prostora na IK? (3 poena)

VEZE I TRANSISTORE. VEZE ZAUZIMAJU 90% Površine.

(b) Koje se boje koriste pri crtanjtu lejauta invertora (n i p-difuzija, metal 1 i 2, polisilicijum, kontakti; ukupno 6 boja)? (3 poena)

ZELENA, BRAON, PLAVA, DUBIČASTA, CRVENA, CRNA

(c) Čime će da bude zauzeta većina površine IK u budućnosti? Objasnite. (4 poena)

MEMORIJAMA, U odnosu na logička kola, manja gustoća snage, veća gustoća pakovanja, lakše prethavarjanje

Zadatak 9 Bezbednost Napisati odgovor u datom prostoru. (10 poena)

(a) Navesti od kojih faktora najviše zavisi efekat električnog udara na telo. (2 poena)

- OD JAČINE STRUJE KOJA PROTEKNE KROZ TELO
- OD TRAJANJA U KOME JE TELO IZLOŽENO UDARU
- OD FREKVENCE STRUJE
- OD PUTANJE KODOM STRUJA PROTEKNE KROZ TELO

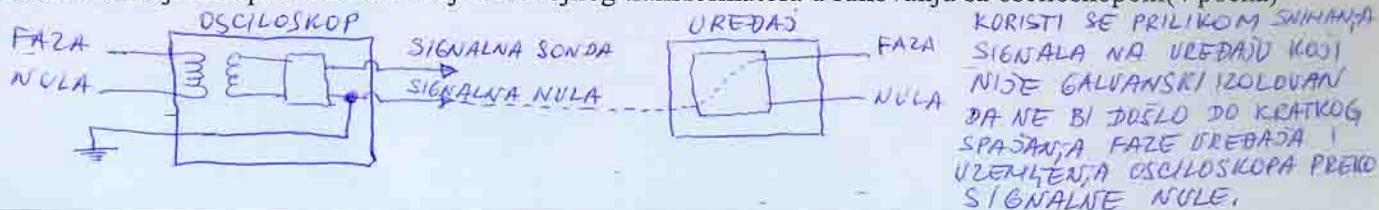
(b) Navesti kojim se bojama, prema Evropskoj konvenciji, označavaju odgovarajući provodnici za mrežno napajanje. (2 poena)

FAZA - BRAON
NULA - PLAVA
UZEMLJENJE - ZELENO ŽUTA

(c) Navesti osnovne tipove osiguraca. (2 poena)

- TOPLIVI
- ELEKTROMAGNETNI
- DIFERENCIJALNI
- TERMIČKI

(d) Skicirati i objasniti potrebu koriscenja razdvojnog transformatora u rukovanju sa osciloskopom (4 poena)

Zadatak 10 Katalozi i vrste komponenti Napisati odgovor u datom prostoru. (10 poena)

(a) Nacrtati električne šeme obe vrste otporničkih mreža u SIL (single-in-line) pakovanju, ako komponenta u oba slučaja ima 8 nožica. (2 poena)

(b) Koliko iznosi kapacitivnost keramičkog kondenzatora ako je zapisana sa: (2 poena)

$$104 = 100 \mu F$$

$$222 = 2,2 \mu F$$

$$473 = 47 \mu F$$

$$22 = 22 \mu F$$

(c) Da li je induktivnost kalema veća ako je on namotan oko jezgra od gvožđa, ili ako jezgra nema? (2 poena)

VEĆA JE AKO JE JEZGRU OD GVOŽĐA.

(d) Od čega zavisi cena prilikom nabavke komponenata? (2 poena)

OD KOLIČINE I ROKOVA ISPORUKE

(e) Šta predstavljaju i čemu služe free samples ? (2 poena)

KOMPONENTI
UZORCI KOJI SE BESPLATNO DOSTAVLJAJU
KORISNICIMA RADI UPOTREBAVANJA I TESTIRANJA.